

PREGÓN DO BELÉN DE BEGONTE

2 de decembro de 2023

Hai 800 anos un soñador fixo posible que esteamos nesta tarde en Begonte. Francisco de Asís, durante a noite de Nadal de 1223, en Greccio (Italia) organizou por vez primeira unha representación vivente do nacemento de Xesús, o Fillo de Dios.

Permitídemme que tome ao comezo deste pregón palabras prestadas do gran poeta lucense Manuel María.

*Hai un vento cheo de frío
apousado nos camiños.
E no ar un asubío
todo cheo de aloumiños.
pero un vento milagreiro
nascera pol-o Nadal.
Brillará coma un luceiro
pra alomear o portal.*

*Xa nas ponlas dun carballo
nasceu un vento ventíño;
ten doces versos de orballo
e azas de paxariño.
Ten azas de paxariño
e craridades de día,
que llas deu Jesús Neniño
e Santa Virxe María.*

Manuel María
Lugo, Nadal, 1951

ANÚNCIOVOS QUE COMEZA O ADVENTO

Alzade a vista, refregádevos os ollos, oteade o horizonte.

Dádevos conta do momento. Aguzade o oído.

Captade os berros e susurros, o vento, a vida...
Empezamos o Advento,
e unha vez máis renace a esperanza no horizonte.

Ao fondo, clarexando xa, o Nadal.

Un Nadal sosegado, íntimo, pacífico,
fraternal, solidario, encarnado,
tamén superficial, desgarrado, violento...;
mais sempre vencellado coa esperanza.

É Advento esa nena esperanza
que todos levamos, sen saber como, nas entrañas;
unha chama temblorosa, imposible de apagar,
que atravesa o espesor dos tempos;
un camiño de solidariedade ben percorrido;
a alegría contida en cada traxecto;
unhas pegadas que non enganan;
unha xestación chea de vida;
anuncio contido de boa nova;
unha tenrura que se desborda...

Estad alerta e escoitade.

Cheo de esperanza grita Isaías:

"Camiñemos á luz do Señor".

Con esperanza pregoa Juan Bautista:

"Convertédevos, porque xa chega o reino de Dios".

Coa esperanza de todos os pobres de Israel,
de todos os pobres do mundo,
rumorea María a súa palabra de acollida:

"Fágase en min segundo a túa palabra".

Alegrádevos, saltade de xúbilo.

Poñédevos voso mellor traxe.

Perfumaos con perfumes caros. Que se note!

Vén Deus. Avivade alegría, paz e esperanza.

Preparade o camiño. Xa chega o noso Salvador.

Vén Deus... e está á porta.

ESPERTADE Á VIDA!

Un Deus que se fai carne e sangue, bágoa e risa, ferida e pegada. Un Deus que se asoma ao pequeno e, ao entrar niso, faino grande (sen deixar de ser pequeno).

Un Deus que nos vén ao encontro, porque sabe que se non estamos un pouco perdidos, tenteando, como a cegas. Un Deus que entra na túa vida, na miña vida, como home, amigo, mestre, palabra. Onde está? Ao redor. Mira ben...

Deus encárnase no humano

"E o Verbo fíxose carne, e habitou entre nós" (Jn 1)

HUMANO É AMAR. Con paixón, con tolemia, con desexo. E aprender a ir facendo dese amor unha historia. E aprender que o amor se ofrece primeiro, e dálo (aínda que non cho acepten), pero non esixe nada a cambio.

HUMANO É CHORAR, cando se che torcen os días ou as dificultades son grandes; pero humano é tamén confiar en que alguén arrolará os teus zozobras e abrazará os teus desvelos.

HUMANO É percorrer todos os lugares, e aínda así seguir aspirando a algo novo.

É HUMANO alzar a vista, invencible, aínda que todo convide á rendición.

É HUMANO, en fin, o latexado dun corazón capaz de vibrar con outros. Un corazón como o que empeza a latexar nunha noite fría, que atravesada pola Vida faise Noite Boa.

Deus encárnase no miudo

“Tede entre vós os mesmos sentimentos de Cristo, o cal, sendo Deus, desposuíuse do seu rango e fíxose un de tantos...” (Flp 3)

2

O PEQUENO aos ollos deste mundo é, con todo, inmenso en Deus. Unha cuadra, un pesebre, os pastores, o fogar dun carpinteiro nun país esquencido, unha familia pobre...

O PEQUENO é o que pasa desapercibido, o xesto sinxelo, o agasallo anónimo, o agarimo posto nas historias cotiás, o afán de superación, a atención aos rotos, a visita inesperada a quen sente só, a broma que alegra unha tarde morta, o desvelo para acompañar a quen está un pouco roto.

O pequeno é enorme en Deus.

Deus encárnase no ferido

“Envolveuno nuns capizos e deitouno nunha manxadaira, porque non había sitio na pousada para eles” (Lc 2, 6-7)

O vulnerable (e vulnerado) é visitado por Deus. Aquilo que ás veces doe máis. A historia que acabou mal. O desengano. O fracaso. A perda que nos deixou sen saber que facer. As vergoñas e complexos que atenazan a vida. Reproches que aínda doen.

As fontes de bágoas amargas. Os medos que impiden vivir a fondo. A melancolía que pon sordina ao gozo. As soidades baleiras. En todas esas estancias faise carne un Deus que vén traer sanación (que iso é a salvación, non?). GLORIA!!!

NO PESEBRE DE BEGONTE

Mestúransenos na imaxinación a tenrura e a pobreza, o frío e a calidez, a emoción e o medo.

Todo depende de onde poña un o acento, se nunha contemplación realista da escena (un parto pouco menos que á intemperie), ou nunha mirada espiritual á boa nova escondida tras a miseria (o Deus neno que vén darlle a volta á lóxica do mundo).

E é que algo de todo isto hai no pesebre: a dor e a benaventuranza, a cruz e a cara.

No pesebre... A cruz

Que xa desde o Nacemento apúntase esa cruz da historia, da vida, da encarnación.

Deus que se fai moi pequeno, e non elixe para nacer os salóns de gala, os pazos luxosos ou os hospitais cheos de seguridades dos nosos tempos; elixe un tempo de pobreza, e un lugar á marxe do imperio.

Elixo unha familia humilde. Elixo a incerteza fronte a telo todo asegurado. Porque sabe que só aí, na cuneta dos camiños, terán acceso a el os desherdados da historia.

E ese ser, unha e outra vez, a súa maneira, de estar na vida e no mundo. Nas marxes. No pesebre...

No pesebre... A cara

«O anxo díxolles: Non temades. Mirade, douvos unha Boa Noticia, unha gran alegría para todo o pobo: Hoxe naceuvos na Cidade de David o Salvador, o Mesías e Señor.» (Lc 2, 10-11)

Pero Xesús non nace en soidade. Nace rodeado de xente boa.

Xente que comprende o que é o compromiso, a paixón, a entrega, o amor. Porque ao final diso trátase todo isto, do Amor. Así, con maiúsculas.

O Amor que é Deus mesmo. O Amor que vén anunciar a un mundo que se atascou en odios, rivalidades, opresión e rancores. Como en tantas épocas.

O anuncio segue sendo necesario. Como necesario é o Amor. E resulta que ao final diso vai o Nadal. Non de festas, risas de lata, zambombas ou enchentes. Vai de amor.

Amor que é capaz de apostalo todo polos seus. Amor incondicional, definitivo, eterno. Amor que non deixa de crer en nós. Ese é o maior milagre.

Nace de novo o Señor
neste mundo sen paz.
Brille a aurora de amor
do teu eterno Nadal.

Cando un home e unha muller nacen, naces TI.
Cando unha planta xermina, naces TI.
Cando un home e unha muller arrepiéntense, naces TI

Cando unha fe confírmase, naces TI.
Se unha bágoa sécase, naces TI
Cando brota unha ilusión, naces TI.

Cando nace unha amizade, naces TI.
Cando florece un amor, naces TI.
Cando brilla un sorriso, naces TI.

Cando unha guerra termina, naces TI.
Cando un odio apagouse naces TI
Se unha ofensa perdóase, naces TI.

Cando un ferido camiña, naces TI
Cando se cumpre un proxecto, naces TI
Cando unha vida termina, naces TI.

Nadal é Esperanza,
Nadal é Alegría,
Nadal é o Camiño que percorres cada día
Nadal é proximidade
Nadal é comprensión.

Gloria a Deus nas alturas
e na terra Paz e Ben!!!

E remato coa que está considerada a **primeira panxoliña galega**: *Deus nace galego* (1637):

*Ay! Se noso Deus galego se faze
vamos a cantar á chozinha em que nace
Ay! Se a sua Mãe é de Compostela,
vamos a cantar fermosa galega
Todo galeguinho toque charumbela
Que o menino bello é da nosa terra.
Façamoslle todos a dança galega
Que está desnudinho e chora e tembra
Pois nace en Galiça, á falda da serra,
galego se faze é da nosa terra.*